

Uzbrukumi žurnālistiem kā ikdienas rutīna. Ko tas nozīmē?

Publicēts: 05.09.2022.

Uzbrukumi žurnālistiem kā ikdienas rutīna. Ko tas nozīmē?

Anda Rožukalne, Latvijas elektronisko plašsaziņas līdzekļu ombuds

Uzmācšanās, vajāšana, izsekošana, draudi, iebiedēšana, datu nopludināšana, slepkavības. Tikai tāpēc, ka dari savu darbu. Dažādi vārdi un dažādi piemēri raksturo uzbrukumus žurnālistiem, kas notiek gan tiešsaistē, gan realitātē. Tie kļūst arvien biežāki, padarot žurnālista profesiju bīstamāku un mazāk pievilcīgu. No šādiem uzbrukumiem biežāk cieš sievietes un etniskajām minoritātēm piederīgie žurnālisti.

Uzbrukumu un stresa pilna ikdiena novājina žurnālistiku, mazinot mediju brīvību, secināts *Media for Democracy Monitor 2021* pētījumā (Trappel & Tomaz, 2022). Un, nē, uzbrukumi nav tas pats, kas konstruktīva kritika un atklāta diskusija par profesionālo sniegumu.

Kopējās tendences ir satraucošas

Darbs žurnālistikā kļūst nedrošāks. Žurnālisti mūsdienu komunikācijas vidē ir kļuvuši daudz redzamāki un pieejamāki, viņi ir viegls mērķis dažāda veida uzbrukumiem, jebkādas attieksmes paušanai (Miller & Lewis, 2022). Austrijas pētnieki Jozefs Trapels un Tales Tomazs (2021) grāmatā "Success and failure in news media performance: Comparative analysis in the Media for Democracy Monitor 2021" apkopojuši datus un pētījumus, kas raksturo žurnālistikas situāciju 18 valstīs vairākos kontinentos.

Kas un kāpēc veicina uzbrukumus žurnālistiem? Uzbrukumi visbiežāk skar žurnālistus,, kuri strādā ar pretrunīgiem sabiedriski politiskiem jautājumiem - raksta par korupciju, cilvēktiesībām, noziegumiem pret vidi, narkotiku tirdzniecību un politiku pārkāpumiem, vai ir nodarbināti pētnieciskajā žurnālistikā. Turklāt uzbrukumi arvien biežāk no konfliktu pārņemtām teritorijām pārceļas uz valstīm, kurās valda miers un labklājība (Baroni, d'Haenens & Lo, 2021). Populistisku politiku un partiju komunikācijas kampaņu daļa ir dažāda veida vēršanās pret individuāliem žurnālistiem un medijiem kā demokrātisku institūciju.

Pētījumā, kurā izvērtēta pieredze žurnālistu aizsardzībā pret uzbrukumiem tiešsaistē, uzsvērts, ka uzbrukumi izpaužas kā verbāla agresivitāte, kiberuzbrukumi, fiziski uzbrukumi un vajāšana.

Žurnālistiem arvien biežāk uzbrūk un draud galēji labējo politisko spēku pārstāvji, tomēr situācija dažādās valstīs atšķiras (Baroni, d'Haenens & Lo, 2022). Flāmu žurnālistu aptaujā konstatēts, ka katrs sestais piedzīvojis politisku organizāciju pārstāvju, uzņēmēju, pilsoņu uzbrukumus. Vajāšana un draudi bijuši saistīti ar dzimumu (47%), vecumu (30%), etnisko piederību (6%) vai seksuālo orientāciju (2,5%). Sievietes Beļģijā daudz biežāk saņem ar dzimumu saistītus uzbrukumus (67% sievietes vs. 4% vīrieši).

Dānijā arvien vairāk uzbrukumu piedzīvo abu dzimumu žurnālisti, vienlaikus daļa no pārkāpumiem nav fiksēti un par tiem nekas nav zināms. Somijā uzbrukumi saistīti ar 2015.gada bēgļu krīzes atspoguļojumu, 60% no Somijas žurnālistiem saņēmuši verbālus uzbrukumus, katrs sestais tos piedzīvojis regulāri.

Somijas sabiedriskā medija YLE pētnieciskās žurnālistes Džesikas Aro gadījums ir īpašs, jo divi no ilgstošos uzbrukumos iesaistītajiem Krievijas pilsoņiem tika notiesāti. Aro četrus gadus piedzīvoja dažādus uzbrukumus un izsekošanu tiešsaistē, apmelošanu, viņas parodēšanu, pat šantāžai līdzīgus solījumus pārtraukt uzbrukumus, ja viņa atteiksies turpināt darbu. Uzbrukumi sākās 2014. gadā, kad Aro sāka rakstīt par Krievijas "troļļu fabrikām", ar kuru palīdzību pastāvīgi notiek dezinformācijas izplatīšana un kas ir daļa no "informācijas kara" Somijā.

Zviedrijā, kur sabiedriskajā medijā SVT izveidota kiberdrošības komanda, konstatēts, ka žurnālisti piedzīvo uzbrukumus vidēji 35 reizes dienā. Dažos gadījumos pēc draudu saņemšanas redakcijas evakuētas. Kiberuzbrukumi un vajāšana no citu valstu teritorijām Zviedrijas žurnālisti sāka pieredzēt pēc tam, kad viņi publicēja pētnieciskās žurnālistikas materiālus par naudas atmazgāšanu Austrumeiropas valstīs vai cilvēktiesību pārkāpumiem Ķīnā, apkopojumā raksta A. Barone, L. d'Haenens un V. H. Lo (2021).

Līdzīgi dati raksturo situāciju Vācijā, kur 60% no mediju profesionāļu aptaujas respondentiem pēdējā gada laikā piedzīvojuši uzbrukumus tīmeklī. Mērķtiecīgi uzbrukumi Twitter vidē pieder pie Vācijas žurnālistu ikdienas rutīnas, atzīst pētījuma dalībnieki. 2020. gada dati parāda, ka, salīdzinot ar 2017. gadu, uzbrukumu skaits audzis par 20%. Turklāt pieaug radikālu politisko grupu pārstāvju vēršanās pret mediju pārstāvjiem, katrs sestais Vācijā aptaujātais žurnālists saņēmis nāves draudus.

Nīderlandē izveidota vietne *Persveilig*, kurā žurnālisti var ziņot par uzbrukumiem un draudiem. Pēc rakstiem par organizēto noziedzību, notika uzbrukums medija *De Telegraaf* ēkai, viens no žurnālistiem kopā ar ģimenes locekļiem nonāca drošības dienesta profesionāļu aizsardzībā. *Covid-19* pandēmijas laikā fiziskus uzbrukumus piedzīvoja žurnālisti, kas atspoguļoja protestus pret ierobežojumiem. Nīderlandē 2021. gadā notika mērķtiecīgs uzbrukums kriminālžurnālistam Peteram de Vrīzam, kurš nomira 15. jūlijā, raksta A. Barone, L. d'Haenens un V. H. Lo (2021).

Pētnieki augsta riska valstu grupā iekļāvuši arī Austrāliju un Kanādu, kur žurnālisti katru dienu saņem uzbrukumus sociālo mediju vidē, komentāros vai e-pastā. Septiņi no desmit Kanādas žurnālistiem pētījumā definējuši uzbrukumus online vidē kā galveno profesionālās darbības apdraudējuma avotu (Baroni, d'Haenens & Lo, 2022).

Itālijas žurnālisti ir to vidū, kuru drošība ir apdraudēta vislielākajā mērā, jo laikā no 2014. gada līdz 2018. gadam oficiāli fiksēti 83 uzmākšanās, personisku uzbrukumu un kaitējuma nodarīšanas ziņojumi, kas nereti saistīti ar mafijas darbības atspoguļojumu. 2021. gadā pastāvīgā policijas aizsardzībā atradās 20 Itālijas žurnālisti, pandēmijas laikā Itālijas žurnālistus apdraudēja arī "nē - maskām" aktivisti un *Covid-19* noliedzēji.

Regulāra vajāšana un uzbrukumi ir daļa no kopējā žurnālistu darba un to lomas noniecināšanas diskursa. Ja ASV nicinājumu pret medijiem izsaka ar vārdiem "fake news" vai "lamestream media", tad Vācijā žurnālistu noniecināšanai atrasts kopš Trešā Reiha laikiem pazīstamais vārds "*Lügenpresse*" jeb "melīgā prese". Ar tā palīdzību tiek radīts iespaids, ka medijiem nevar uzticēties, jo tie melo saviem lasītājiem. Ja agrāk šo vārdu izmantoja galēji labēji vai galēji kreiso politisko organizāciju pārstāvji, tad mūsdienās to lieto PEGIDA kustības atbalstītāji un termins publiskajās diskusijās atgriezās, kad 2014. gadā Vācijas mediji sāka atspoguļot Krievijas un Ukrainas konfliktu un Krimas aneksiju (Kolisska & Assmann, 2021). "*Lügenpresse*" ir propagandas termins, lai norādītu uz ienaidnieku un izplatītu demagoģiskus apgalvojumus, ka žurnālistikai nav nekāda sakara ar realitāti, ka viņi apkalpo konkrētas intereses, pētījumā saka Vācijas mediju pārstāvji (Kolisska & Assmann, 2021). Vācijā sauklis kļuva tik populārs, ka tas tika izkliegt žurnālistu virzienā arī politisku spēku rīkotos pasākumos. Pētījumā fiksēts gadījums, kas medijam nācās lūgt apsargāt savu žurnālistu, lai viņš varētu pildīt tiešos darba pienākumus. Daļa mediju profesionāļu šos uzbrukumus saistīja ar politisku motivāciju, savukārt sabiedriskie mediji mēģināja meklēt jaunus veidus, lai pierādītu, ka viņu darbs ir profesionāls un uzticams (Kolisska & Assmann, 2021). Līdzīgi procesi, kad mediju pastāvēšana un žurnālistu darbs tiek apšaubīts, notiek arī citās valstīs. Piemēram, Korejā, mirklībirka *#giaregi*, kas ir saliktenis no vārdiem "žurnālists" un "atkritumi", tika ilgstoši izmantota, lai parādītu nepatiku un naidu pret žurnālistiem ar mērķi samazināt žurnālistu nozīmi kultūrā, sociālajā dzīvē un politikā (Shin, Kim & Joo, 2021).

Uzbrukuma mērķis – žurnālistes

Lai arī visi žurnālisti ir pakļauti uzbrukumiem tīmeklī, daudz lielākā mērā draudus, diskrimināciju un uzmākšanos piedzīvo sievietes. Ar dzimumu saistītie uzbrukumi sievietes skar divos līmeņos. Kad viņas labi dara savu darbu, tad tas tiek skaidrots ar viņu dzimumu vai ārējo izskatu. Ja žurnālistes pieļauj kļūdu, tad tā attiecināta uz visām sievietēm (Chan et al, 2020).

Eiropas Komisijas pētījums, kurā iekļauti 47 valstu dati un Starptautiskās Žurnālistu federācijas pētījums, parāda uzbrukumi žurnālistēm tīmekļa vidē līdzinās "epidēmijai" (Baroni, d'Haenens & Lo, 2022). Internets ir sievietēm bīstama vide. Gandrīz puse (48%) no aptaujātajām žurnālistēm cietušas no vardarbības, 44% sastapušās ar aizskaršanu tīmeklī. Divi citi globāli pētījumi (*News Safety Institute* un *International Women's Media Foundation*) ir konstatējuši, ka vidēji divas no trim žurnālistēm sastapušās ar draudiem vai uzmākšanos interneta vidē, vēl lielāks skaits pētījuma dalībnieču piedzīvojušas fiziskus draudus vai uzmākšanos. Pret

mediju profesionālēm tiek izmantots arī ar dziļviltojumu palīdzību veidots saturs un pornogrāfiska rakstura saturs izplatīšana.

Mazāk izpētīti ir gadījumi, kad sievietēm žurnālistēm uzbrūk uz ielas, piemēram, tiešraides laikā, traucējot darbu vai apsūkājot brīdī, kad viņas ir kameru un skatītāju priekšā (Miller & Lewis, 2022). Bet svešinieku aizskārumi, līdzās pastāvīgo auditorijas pārstāvju uzbrukumiem, ir viens no biežākajiem pret žurnālistiem vērstajiem vardarbības veidiem, kas vīriešos raisa dusmas, bet sievietēm, ja viņas aizskartas seksuāli, arī liek dusmoties, taču izraisa bailes, piedzīvojot nekaunību un uzmākšanos (Miller, 2022).

2020. gada pētījums, kurā iekļauti 125 valstu dati, apstiprināja, ka žurnālisti nepietiekami novērtē uzbrukumus digitālajā vidē, turklāt, pārceļoties uz bezsaistes vidi, šie uzbrukumi kļūst bīstamāki (Trappel & Tomaz, 2021).

UNESCO un Starptautiskā žurnālistu centra pētījuma (Posseti, et al., 2021) par vardarbību pret žurnālistēm tiešsaistē, kurā piedalījās 901 žurnāliste, noskaidrots, ka vardarbību tiešsaistē piedzīvojušas gandrīz trīs no četrām aptaujātajām sievietēm (73%). Ceturtā daļa sastapusies ar fiziskas vardarbības draudiem. Katra piektā sieviete pētniekiem liecināja, ka piedzīvojusi reālus uzbrukumus bezsaistē, kam bija tieša saistība ar iepriekš piedzīvotajiem incidentiem tiešsaistē. Gandrīz tikpat – 18% – pauda, ka saskārusies ar seksuālas vardarbības draudiem.

Uzbrukumu dēļ 13% no aptaujātajām ieguldījušas savas fiziskās drošības uzlabošanā, 4% – tāpēc nācies kavēt darbu. Katrai ceturtajai (26%) pret viņām vērstā vardarbība tiešsaistē ietekmējusi garīgo veselību, 12% vērsušās pēc medicīniskas vai psiholoģiskas palīdzības. Gandrīz puse (48%) aptaujāto atzina, ka piedzīvojušas privātu uzmākšanos, kas izpaudusies kā nevēlamu ziņu sūtīšana.

Pastiprināti uzbrukumi visbiežāk bija saistīti ar dzimumu (47%), politiku un vēlēšanām (44%), cilvēktiesību un sociālās politikas (31%) tēmām. 41% aptaujāto sacīja, ka ir bijušas tādu tiešsaistes uzbrukumu mērķis, kas, šķiet, ir saistīti ar organizētām dezinformācijas kampaņām.

Salīdzinot dažādas tiešsaistes platformas, par nedrošāko šajā pētījumā novērtēts Facebook, otrajā vietā ierindojies Twitter.

Pētījums liecina, ka piedzīvotie uzbrukumi parasti kļūst par žurnālistu individuālu problēmu, jo tikai 25% aptaujāto informējušas darba devēju par vardarbības gadījumiem tiešsaistē. Kāda ir darba devēju reakcija? Ignorance, jo katra desmitā respondentē uz jautājumiem un palīdzības lūgumiem darba devējam vispār nav saņēmusi nekādu atbildi. Vēl nereti saņemti ieteikumi "uzaudzēt biežāku ādu" vai "kļūt stiprāki" (9%), bet 2% pat saņēmušas jautājumu, ko tādu ir izdarījušas, lai izraisītu uzbrukumu.

Aptaujātās žurnālistes visbiežāk (30%) norādīja, ka vardarbības sekas ir pašcenzūra sociālajos medijos. Katra piektā respondentē ir pat atteikusies no jebkādas darbības tiešsaistē. Tiešsaistes emocionālā vardarbība būtiski ietekmējusi aptaujāto sieviešu iesaisti mediju satura veidošanā un produktivitāti. 38% izvairījās no klātbūtnes un redzamības tiešsaistē (piemēram, lūdzot, lai darbs vairs nebūtu saistīts ar atrašanos ēterā vai slēpjoties aiz pseidonīmiem tiešsaistē), 4% pameta darbu un 2% pat vispār nomainīja profesiju.

“Kāpēc neesi kļuvusi par pornoaktrisi?”

Daudzām mediju profesionālēm darba pienākumi nosaka regulāru mijiedarbību ar auditoriju tīmekļa vidē, tādējādi viņas nemaz nevar izvairīties no uzbrukumiem (Chan et al., 2020). Sievietes regulāri sastopas ar seksistiskiem komentāriem, kuros tiek kritizētas, marginalizētas, stereotipizētas, viņām tiek izteikti ar dzimumu vai seksualitāti saistīti draudi. Tāpēc izstrādātas stratēģijas, kā izvairīties no uzbrukumiem, bet tās visas saistītas ar publicētā satura izmaiņām – tiek ierobežots tīmeklī veidotais saturs, nomainītas tēmas un jomas žurnālistikā, izveidoti rīki, kas samazina lietotāju verbālo agresiju. Dati rāda, ka visas šīs darbības samazina žurnālistu iespējas komunicēt ar auditoriju (Chan et al., 2020).

Lai gan naidīgi komentāri, kas vērsti pret žurnālistēm, redakcijās tiek normalizēti, citas digitālās platformas paver jaunas uzbrukumu iespējas. Nepieklājība, rupjība un verbāla agresivitāte, kas vērstā pret cilvēku saistībā ar viņa dzimumu ir dzimumā balstīta uzmākšanās. “Tā ir īpaša veida seksualizēta un mizoginistu naida runa,” raksta Marija Edstrēma (2016). Jaunas sievietes nereti tiek objektivizētas. Piemēram, kāda Taivānas TV žurnāliste saņēmusi jautājumu: “Kāpēc tev nekļūt par pornogrāfijas aktrisi?” (Chan et al., 2020). Šajā pašā pētījumā intervētā Vācijas žurnāliste par draudiem ziņojusi policijai, bet Indijas žurnāliste pēc savām publikācijām piedzīvojusi, ka Twitter tiek izplatītas neķītras viņas fotogrāfijas. “Arī maniem kolēģiem vīriešiem uzbrūk troļļi,

tomēr uzbrukumos netiek izmantotas viņu dzimumorgānu fotogrāfijas,” saka žurnāliste.

“Man uzbruka interneta troļļi un ļoti daudzos komentāros tika teikts, ka man jādodas turpat, kur jau nonākušas daudzas sievietes. Tātad mani vajadzētu izvarot un izmest suņiem,” pētījumā stāsta Indijas žurnāliste. “Atsauksmes par manu rakstu nebija kritika, tie bija draudi, nāves draudi, aicinājumi mani izvarot. Tā nebija mana darba kritika, tā bija manis kā personas iznīcināšana,” uzsver vācu tīmekļa medija žurnāliste.

Afroamerikāņu žurnāliste, kurai ir 30 gadu darba pieredze ASV, piedzīvoja neskaitāmus uzbrukumus, kad bija publicējusi rakstu par Trampu. “Es biju šokēta par to dehumanizācijas un demonizācijas ekspozīciju, ko piedzīvoju Twitter un Facebook (...). Es tiku nosaukta par idioti biežāk nekā visas iepriekšējās dzīves laikā,” pētniekiem atklāja žurnāliste. Jāteic, ka televīzijas žurnālistes, pastāvīgi atrodoties skatītāju acu priekšā, īpaši bieži cieš no rupjiem apvainojumiem, viņas nereti tiek vērtētas pēc ārējā izskata, tādējādi samazinot viņu profesionālā darba vērtību.

Kā novērst žurnālistu vajāšanu?

Uzbrukumus žurnālistiem var atvairīt vismaz divos līmeņos: sniedzot viņiem atbalstu mediju redakcijās un pievēršot šai problēmai uzmanību mediju politikā. Ieteikumi žurnālistu drošības uzlabošanai ir iekļauti 2020. gadā izveidotajā Eiropas Komisijas Eiropas demokrātijas darbību plānā (*European Democracy Action Plan*). Tajā īpaša uzmanība pievērsta sieviešu žurnālistu aizsardzībai un gadījumiem, kad tiesu vara tiek izmantota, lai vērstos pret līdzdalību publiskās diskusijās.

Starptautiskā pētījuma dati (Baroni, d'Haenens & Lo, 2022) rāda, ka uzbrukumu gadījumā žurnālisti parasti paļaujas uz darba devēju aizsardzību un atbalstu. Tomēr pieredze atšķiras. Atsevišķās valstīs žurnālistiem ir piedāvātas rīcības vadlīnijas, tiek organizētas regulāras tikšanās, piedāvāts juridiskais atbalsts, psiholoģiska palīdzība. Daudziem žurnālistiem, pārvarot stresu un pazemojumu, daudz nozīmē redakcijas vadības atbalsts, kā arī vietējās kopienas un auditorijas atbalsts (Kantola & Harju, 2021).

Lielbritānijā mediju organizācijās izstrādāti uzmākšanās novēršanas pasākumi, kas ietver privātuma aizsardzību, uzbrucēju bloķēšanas politikas un ziņošanas par draudiem mehānismus. Atsevišķos medijos strādā komandas, kas uzbrukumu gadījumos sazinās ar sociālo mediju uzņēmumiem, daļa no medijiem nodrošina traumu un mentālās veselības risku apmācības. Tomēr daudzās mediju organizācijās atbalsts tiek sniegts tikai pēc tam, kad žurnālisti piedzīvojuši vajāšanu un uzbrukumus, savukārt brīvžurnālistiem palīdzība nav pieejama, pētījumā noskaidrojuši A. Barone, L. d'Haenens un V. H. Lo (2021).

Zviedrijā par visiem uzbrukumiem žurnālistiem redakcijas ziņo policijai un tiek iesaistīti drošības konsultanti. Pēdējo piecu gadu laikā Zviedrijas medijos četrkārtējais darbinieku drošībai paredzētais budžets. Atsevišķos medijos ir īpašas juridiskās vai sociālo mediju nodaļas, kas nodarbojas ar vajāšanas un uzbrukumu atklāšanu sociālās tīklošanās platformās. Beļģijā žurnālistiem paredzētas obligātas apmācības, kā reaģēt uz draudiem un vajāšanu (Baroni, d'Haenens & Lo, 2022).

Tomēr ļoti daudzās valstīs žurnālistiem nav iespējams saņemt juridisko palīdzību, īpaša uzmanība netiek pievērsta arī uzbrukumiem, kas saistīti ar žurnālistu dzimumu. Itālijā tiek veikts pētījums un izveidotas vadlīnijas, kas attiecas uz trīs veidu riskiem: dzimuma identitātē balstītu naida runu, attēlu ļaunprātīgu izmantošanu, digitālajiem uzbrukumiem. Tomēr lielākajā daļā pētījumā iekļauto valstu likumos nav paredzēta aizsardzība pret žurnālistu vajāšanu tiešsaistes vai bezsaistes vidē (Baroni, d'Haenens & Lo, 2022).

Visās pētījumos iekļautajās valstīs uzbrukumu skaits žurnālistiem aug, bet vardarbība pret sievietēm žurnālistēm sasniegusi visaugstāko līmeni. Uzbrukumi ietekmē žurnālistu mentālo veselību, palielina pašcenzūras riskus un liek pārskatīt plānus turpmāk strādāt profesijā. Tie palielina stresu un ietekmē darba kvalitāti, liekot negatīvi novērtēt darba apstākļus (Miller & Lewis, 2022). Uzbrukumi sievietēm ierobežo plurālismu un sieviešu iespējas piedalīties publiskās diskusijās. Sarūk mediju loma sabiedriski nozīmīgu diskusiju veicināšanā, pētniecisko žurnālistus darbu apgrūtina žurnālistiem izteiktie nāves draudi un vajāšana, pret žurnālistiem ierosinātie tiesas procesi un finansiālu sankciju draudi.

Atsauces:

Baroni, A., d'Haenens, L., & Lo, W. H. (2022). Protecting journalists from harassment: Comparing existing protection mechanisms and the effects on democracy. In J. Trappel, & T. Tomaz (Eds.) *Success and failure in news media performance: Comparative analysis in the Media for Democracy Monitor 2021* (pp. 59–77). Nordicom, University of Gothenburg.

<https://doi.org/10.48335/9789188855589-3>

Chen, G. M., Pain, P., Chen, V. Y., Mekelburg, M., Springer, N., & Troger, F. (2020). 'You really have to have a thick skin': A cross-cultural perspective on how online harassment influences female journalists. *Journalism*, 21(7), 877–

895. <https://doi.org/10.1177/1464884918768500>

Edström, M. (2016). The trolls disappear in the light: Swedish experience of sexualized hate speech in the aftermath of Behring Breivik. *International Journal for Crime, Justice, and Social Democracy*5(2): 96–106.

Kantola, A., & Harju, A. A. (2021). Tackling the emotional toll together: How journalists address harassment with connective practices. *Journalism*. <https://doi.org/10.1177/14648849211055293>

Koliska, M., & Assmann, K. (2021). Lügenpresse: The lying press and German journalists' responses to a stigma. *Journalism*, 22(11), 2729–2746. <https://doi.org/10.1177/1464884919894088>

Miller, K. C., & Lewis, S. C. (2022). Journalists, harassment, and emotional labor: The case of women in on-air roles at US local television stations. *Journalism*, 23(1), 79–97. <https://doi.org/10.1177/1464884919899016>

Miller, K. C. (2022). The “Price You Pay” and the “Badge of Honor”: Journalists, Gender, and Harassment. *Journalism & Mass Communication Quarterly*. <https://doi.org/10.1177/10776990221088761>

Panievsky, A. (2021). The Strategic Bias: How Journalists Respond to Antimedia Populism. *The International Journal of Press/Politics*. <https://doi.org/10.1177/19401612211022656>

Posseti, J., Aboulez, N., Bontcheva, K., Harrison, J. & Waisbord, S. (2021). Online Violence Against Women Journalists: A Global Snapshot of Incidence and Impacts. ICFJ – UNESCO.

Shin, W., Kim, C., & Joo, J. (2021). Hating journalism: Anti-press discourse and negative emotions toward journalism in Korea. *Journalism*, 22(5), 1239–1255. <https://doi.org/10.1177/1464884920985729>

Trappel, J. & Tomaz, T. (Eds.) (2021). *Success and failure in news media performance: Comparative analysis in the Media for Democracy Monitor 2021*. Nordicom, University of Gothenburg.

<https://www.sepl.lv/lv/uzbrukumi-zurnalisti-ka-ikdienas-rutina-ko-tas-nozime>